

**คู่มือการปฏิบัติตามข้อบังคับว่าด้วยจรรยาข้าราชการ
สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา พ.ศ. 2553**

ข้อ 1 ความซื่อสัตย์ สุจริตและความรับผิดชอบ

1.1 ซื่อสัตย์ สุจริต : ซื่อตรง มีสำนึกในความถูกต้อง ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความตั้งใจจริง

แนวทางปฏิบัติ

- ไม่นำทรัพย์สิน วัสดุ อุปกรณ์ ของหน่วยงาน ไปใช้ในเรื่องส่วนตัว
- ไม่นำบุคลากร หรือ กำลังคนของหน่วยงาน ไปใช้ในเรื่องส่วนตัวในเวลาราชการ
- ไม่รับสินบน อามิสสินจ้าง

ตัวอย่าง:

นายมีบุญ ไม่นำวัสดุ อุปกรณ์ ของสำนักงานฯ มาใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว เช่น การนำกระดาษไปใช้ในการทำเอกสารวิชาการ (อวช.) เพื่อขอประเมินเลื่อนระดับ

1.2 รับผิดชอบ : ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถจนสำเร็จเสร็จสิ้นด้วยความถูกต้องตามหลักวิชาการ และวิชาชีพ ตรงต่อเวลาเพื่อรักษามาตรฐานงาน พร้อมรับผิดชอบต่อผลงานที่ได้กระทำไปแล้ว

แนวทางปฏิบัติ

- ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสามารถ วิริยะ อุตสาหะ
- ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความถูกต้อง รวดเร็ว
- รับผิดชอบต่อผลของการกระทำ

ตัวอย่าง:

นางสาวสวย ยืมกล้องถ่ายรูปของหน่วยงานไปใช้ในงานส่วนตัว ได้ทำชำรุดเสียหาย
นางสาวสวย แสดงความรับผิดชอบโดยการชื้อทดแทนให้หน่วยงาน

1.3 จิตสาธารณะ : คิดสร้างสรรค์สิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม เสียสละ อุทิศตน มีจิตมุ่งบริการ(Service mind)

แนวทางปฏิบัติ

- ปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ ยิ้มแย้มแจ่มใส บริการด้วยใจคุณาภิมิตร
- ปฏิบัติด้วยความเสียสละ อุดหนุน
- มีน้ำใจต่อผู้รับบริการและเพื่อนร่วมงาน
- ไม่นิ่งดูดาย อาสาช่วยเหลือ แม้ว่าไม่ใช่หน้าที่ของตน
- ดำเนินถึงประโยชน์ของประชาชนและส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว

ตัวอย่าง:

มีผู้มาร่วมประชุมหรือมาติดต่อกับหน่วยงานภายในสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา แต่ไม่ทราบสถานที่ติดต่อว่าอยู่ชั้นใด นางสาวแสนดี ซึ่งปฏิบัติงานอยู่ชั้นล่างเมื่อพบกรณีดังกล่าวจะเข้าไปสอบถามและบอกรายละเอียดหรือเส้นทางผู้มาประชุมหรือมาติดต่อ โดยไม่รีบร้อนที่จะปฏิบัติหน้าที่แม้เรื่องดังกล่าวจะไม่ใช่งานที่โดยตรงก็ตาม

ข้อ 2 การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

2.1 **คุณภาพ ประสิทธิภาพ และประสิทธิผล :** ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจพร้อมทั้งมีความสามารถบริหารจัดการทรัพยากรของราชการอย่างมีประสิทธิภาพ คุ่มค่า โดยยึดถือประโยชน์สุขอย่างยั่งยืนของประชาชนเป็นจุดมุ่งหมายสำคัญสูงสุด

แนวทางปฏิบัติ

- ปฏิบัติหน้าที่เต็มความสามารถ ด้วยความรอบรู้ ละเอียครอบคอบ
- ใช้ทรัพยากร งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ของหน่วยงานให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ตัวอย่าง:

นางสาวซารวย ได้รับมอบหมายให้จัดประชุม โดยได้โจทย์ว่าจะทำอย่างไรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยใช้งบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด แต่นางสาวซารวย ปฏิเสธทันทีว่าไม่สามารถจัดประชุมได้โดยอ้างว่างบประมาณแค่นี้ใคร ๆ ก็ไม่สามารถทำได้ แต่นายชำนาญ ไม่คิดเหมือนกับนางสาวซารวย โดยคิดว่าสามารถดำเนินการได้ เช่น ไม่ควรจัดที่โรงแรมเพราะเป็นการสิ้นเปลือง และควรนำกระดาษที่ใช้หน้าเดียวมาตัดเป็นแผ่นเล็ก ๆ และให้ทุกคนแสดงความคิดเห็นลงในกระดาษ เพื่อเป็นการให้ทุกคนมีส่วนร่วมและมีความภูมิใจในข้อเสนอของตน ซึ่งเป็นรายละเอียดเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่สามารถบริหารจัดการได้โดยไม่สิ้นเปลือง

2.2 **การพัฒนางานและทีมงาน :** พัฒนากลไกการทำงานเพื่อผลสัมฤทธิ์ของงาน โดยคำนึง ถึงขวัญ กำลังใจ ความสุขและคุณภาพชีวิตที่ดีของทีมงาน

แนวทางปฏิบัติ

- ใส่ใจและปฏิบัติต่อ ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน ด้วยความเสมอภาค มีน้ำใจ และเอื้ออาทร
- ไม่ตำหนิผู้ใต้บังคับบัญชา หรือเพื่อนร่วมงานอย่างรุนแรง หรือใช้วาจาที่ส่อเสียด กระแทกกระทั้น ควรให้คำแนะนำกันตามลำพัง
- ดูแล เอาใจใส่ชีวิตความเป็นอยู่ของผู้ใต้บังคับบัญชาตามความเหมาะสม
- เปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง อย่างเท่าเทียมและเสมอภาค

- ถ่ายทอด แนะนำ แลกเปลี่ยนความรู้ ด้วยความเต็มใจ และเต็มความสามารถ
- ร่วมแรงร่วมใจในการปฏิบัติงานในทีม และในหน่วยงาน
- รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ไม่ได้แย้งอย่างรุนแรง หรือแสดงกิริยาที่ไม่สุภาพ

ตัวอย่าง :

นายสมควร ได้รับมอบหมายงานจากผู้บังคับบัญชาให้จัดทำโครงการที่ตนเองไม่ชอบและไม่ถนัด แต่ต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุผล นายสมควรนำเรื่องดังกล่าวมาปรึกษาทีมงานและคิดได้ว่าเคยให้เพื่อนร่วมงานที่เป็นรุ่นน้องในทีมงานไปอบรมเรื่องดังกล่าว จึงนัดประชุมทีมงานเพื่อหาแนวทางร่วมกัน ทำให้นายสมควร สามารถดำเนิน โครงการได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี โดยความร่วมมือของทีมงาน นายสมควร จึงนำคำชมของผู้บังคับบัญชามาเล่าให้ทีมงานรับทราบ นำความภูมิใจมาสู่ทุกคน ทำให้ทีมงานได้เห็นถึงศักยภาพของตนที่เป็นส่วนหนึ่งของความสำเร็จ ซึ่งจะทำให้ทุกคนมีขวัญ และกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น

2.3 การพัฒนาตนเอง : รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ใฝ่ศึกษาหาความรู้ในวิชาชีพ วิทยาการสมัยใหม่ต่างๆ ความรู้ด้านคุณธรรมและจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง รวมถึงพัฒนาภาวะผู้นำเพื่อพัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลอันทรงคุณค่าขององค์กร ตลอดจนดูแลรักษาสุขภาพตนเอง เพื่อให้มีกำลังกายและกำลังใจสมบูรณ์ พร้อมปฏิบัติหน้าที่

แนวทางปฏิบัติ

- ใฝ่หาความรู้ในงานที่ทำ และความรู้ด้านอื่น ๆ ให้เท่าทันสภาวะการณ์
- ปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีต่อเพื่อนร่วมงาน ผู้ใต้บังคับบัญชา
- คิดในเชิงบวก รักษาสุขภาพกาย สุขภาพใจ ให้แข็งแรง มีความพร้อมอยู่เสมอ

ตัวอย่าง:

นางสาวบี จบวุฒิการศึกษาเกษตรศาสตร์ ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาให้รับผิดชอบงานเกี่ยวกับกฎหมาย ได้ตระหนักว่าหากจะทำหน้าที่ดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จะต้องศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม เพื่อนำมาใช้ในการปรับแก้กฎหมายในหน่วยงานต่อไป

ข้อ 3 การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้

3.1 โปร่งใส เปิดเผย : ปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส เปิดเผย และชัดเจน

แนวทางปฏิบัติ

- ปฏิบัติงานตามขั้นตอน ระเบียบ กฎเกณฑ์อย่างเคร่งครัด
- ปฏิบัติงานด้วยความรอบคอบ เปิดเผย โปร่งใส

ตัวอย่างที่ 1:

นายชาญเดช เป็นเจ้าหน้าที่ ณ ศูนย์บริการผลิตภัณฑ์สุขภาพเบ็ดเสร็จ มีผู้ประกอบการ มาขึ้นหนังสือขอให้พิจารณาอนุมัติสูตรอาหารและการใช้วัตถุเจือปนอาหาร โดยผู้ประกอบการเข้าใจว่าสามารถดำเนินการเสร็จภายใน 30 วัน เมื่อครบ 30 วันผู้ประกอบการเห็นว่านายชาญเดช ดำเนินการยังไม่แล้วเสร็จ จึงร้องเรียนนายชาญเดช ซึ่งนายชาญเดช อธิบายและชี้แจงให้ผู้ประกอบการรับทราบ ว่า กระบวนการดังกล่าว ไม่นับรวมระยะเวลาที่ผู้เชี่ยวชาญให้ความเห็น โดยกรณีดังกล่าวต้องให้ผู้เชี่ยวชาญให้ความเห็น เนื่องจากเป็นการยื่นหนังสือขอให้พิจารณาอนุมัติสูตรอาหารและการใช้วัตถุเจือปนอาหาร (ไม่รวมกรณีที่มีการใช้วัตถุเจือปนอาหารนอกเหนือจากประกาศ (281) กำหนดไว้/ส่วนประกอบ ซึ่งปกติไม่ได้ใช้รับประทานเป็นอาหาร) ระยะเวลา 30 วัน ซึ่งจะไม่ใช้กรณีตามปกติที่ดำเนินการแล้วเสร็จภายใน 30 วัน

ตัวอย่างที่ 2:

นางดิเสมอ เป็นประธานการคัดเลือกผู้สอบแข่งขัน ดำเนินการตามหลักเกณฑ์การคัดเลือกทุกประการ แต่ได้รับการร้องเรียนว่าดำเนินการไม่โปร่งใส เนื่องจากไม่แจ้งคะแนนรวมทั้งเหตุผลการสอบแข่งขันได้ ซึ่งนางดิเสมอ ชี้แจงว่าตนดำเนินการทุกอย่างตามหลักเกณฑ์ แต่การแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับคะแนนและเหตุผล จะปรากฏในใบคะแนนของกรรมการ ซึ่งตามหลักเกณฑ์ไม่ได้ระบุว่าต้องคิดประกาศแต่ผู้สอบแข่งขัน หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถขอตรวจสอบคะแนนของตนเองได้

3.2 ตรวจสอบได้ : ให้ความร่วมมือรับการตรวจสอบ และพร้อมรับผิดชอบต่อผลของการตรวจสอบ

แนวทางปฏิบัติ

- รับผิดชอบต่อผลการกระทำ และพร้อมรับการตรวจสอบ
- ให้ความร่วมมือในการตรวจสอบ
- ยอมรับต่อสิ่งที่ผิดพลาด พร้อมแก้ไขให้ถูกต้อง ตามหลักเกณฑ์และขั้นตอนที่กำหนด

ตัวอย่างที่ 1:

นางสาวอรจิรา ทำหน้าที่ตรวจสอบวันลาของเจ้าหน้าที่ในกอง เมื่อปรากฏว่ามีเจ้าหน้าที่จำนวน 2 คน ไม่ได้รับการพิจารณาขึ้นเงินเดือนตามหลักเกณฑ์การพิจารณาขึ้นเงินเดือน เมื่อเจ้าหน้าที่ทั้ง 2 รายทราบ จึงไม่พอใจและกล่าวหาว่านางสาวอรจิรา กลั่นแกล้งและยืนยันว่าตนไม่ได้มาปฏิบัติงานสายเกินกำหนดนางสาวอรจิรา ยินดีให้ตรวจสอบสมุดลงเวลาปฏิบัติงานและเมื่อตรวจสอบแล้วปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ทั้ง 2 รายมาปฏิบัติงานสายเกินกำหนดจริง

ตัวอย่างที่ 2:

ผู้ประกอบการได้อุทธรณ์ผลการพิจารณาการไม่อนุญาตโฆษณา ซึ่งมีนายป้อมเพชร เป็นผู้พิจารณาคำขออนุญาต และเป็นผู้เสนอไม่ให้ อย. อนุญาตการโฆษณาดังกล่าว หน่วยงานจึงได้นำเรื่องเข้าสู่การ

พิจารณาของคณะกรรมการอุทธรณ์การ โฆษณา ผลการพิจารณาของคณะกรรมการฯ พบว่า นายป้อมเพชร ได้พิจารณาไม่อนุญาตเพราะข้อความโฆษณาขัดต่อขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของไทย

ข้อ 4 การยึดมั่น และยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง

4.1 กล้ายืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง : ตัดสินใจในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความถูกต้อง ชอบธรรม เพื่อพิทักษ์ผลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน แม้จะเสี่ยงต่อความมั่นคง ในตำแหน่งหน้าที่ หรือความปลอดภัยในการดำรงชีวิต โดยไม่ตกอยู่ภายใต้อำนาจหรืออคติที่ไม่ถูกต้อง

แนวทางปฏิบัติ

- ปฏิบัติงานด้วยความยุติธรรม ถูกต้อง รอบคอบ และรับผิดชอบต่อผลของการกระทำ
- ปฏิบัติงานเพื่อรักษาผลประโยชน์ของประชาชนและของชาติเป็นสำคัญ
- กล้าตัดสินใจและยืนหยัดหากเห็นว่าสิ่งนั้น ไม่ถูกต้อง แม้จะเป็นผู้มีอำนาจหรืออิทธิพลเหนือกว่าตน
- ปฏิบัติต่อทุกคนอย่างเสมอภาค ยุติธรรม โดยไม่แบ่งพรรคแบ่งพวก ไม่มีอคติ

ตัวอย่าง:

ผู้บังคับบัญชา ได้มีนโยบายที่มีผลกระทบหรือขัดต่อการคุ้มครองผู้บริโภค นายปรีชา กล้ายืนยันว่านโยบายดังกล่าวไม่ถูกต้อง ไม่สามารถดำเนินการได้เนื่องจากจะส่งผลกระทบต่อผู้บริโภค และสามารถชี้แจงรายละเอียด รวมทั้งข้อมูลที่ถูกต้อง เหมาะสมต่อผู้บังคับบัญชาได้

4.2 ยึดมั่นในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเที่ยงตรง : ยึดมั่นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ ส่วนตน

แนวทางปฏิบัติ

- ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ตรงไปตรงมา
- ไม่รับเป็นตัวแทนหรือนายหน้าให้ผู้ประกอบการ
- ไม่เห็นแก่อำภิส สินจ้าง
- ไม่เพิกเฉยต่อผู้กระทำผิด หรือการกระทำที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อผู้บริโภค และหน่วยงาน

ตัวอย่าง:

นายเอ มีหน้าที่ตรวจสอบสถานที่ผลิตเพื่อออกใบอนุญาตผลิตให้แก่ผู้ประกอบการและนายเอ ไปตรวจสอบสถานที่ผลิตแล้ว ปรากฏว่าไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ และถ้าอนุญาตก็จะมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และผู้ที่อยู่ใกล้เคียงกับสถานที่ผลิตดังกล่าว ผู้ประกอบการต่อรองว่า หากนายเอ ตรวจสอบสถานที่ผลิต

ผ่านและออกใบอนุญาตให้ผ่าน ผู้ประกอบการจะเร่งแก้ไขโดยด่วน เพื่อให้ทันเวลาเปิดสถานที่ประกอบการ และยินดีมอบสิ่งของหรือรางวัลตอบแทน แต่นายเอ ปฏิเสธ

4.3 เอื้ออาทรต่อสุขภาพของประชาชน : ใส่ใจต่อปัญหาสุขภาพของประชาชน ปัญหาระบบสุขภาพและมีทัศนคติที่ดีต่อการสร้างพฤติกรรมสุขภาพ

แนวทางปฏิบัติ

- เสริมสร้างพฤติกรรมที่ดีต่อสุขภาพกาย สุขภาพใจ ใส่ใจสุขภาพอนามัยของตนเอง เพื่อนร่วมงาน และประชาชน
- ศึกษา และติดตามข่าวสาร วิทยาการ เทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่มีประโยชน์เอื้อต่อสุขภาพประชาชน
- รับฟังปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับระบบสุขภาพด้านการคุ้มครองผู้บริโภค
- ให้คำปรึกษาที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่นเกี่ยวกับความรู้วิชาการด้านสุขภาพที่ถูกต้อง

ตัวอย่าง:

นายดีดี เป็นเจ้าหน้าที่สำนักควบคุมเครื่องสำอางและวัตถุอันตราย ได้ศึกษารายงานการวิจัยพบว่าเด็กไทยมีภาวะน้ำหนักเกินอยู่เป็นจำนวนมากถึง 1 ใน 4 ซึ่งสาเหตุสำคัญมาจากพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่มีน้ำตาลและไขมันเป็นส่วนประกอบในปริมาณสูงเป็นประจำ ทำให้เป็นโรคอ้วนและเสี่ยงต่อการเกิดโรคในระยะยาว จึงนำผลการวิจัยดังกล่าว มาเรียบเรียงเป็นบทความเผยแพร่ลงใน website สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เพื่อเตือนให้ประชาชนทราบถึงอันตรายดังกล่าว

ข้อ 5 การปฏิบัติหน้าที่โดยไม่เลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม

5.1 ความเสมอภาค และความยุติธรรม : ปฏิบัติหน้าที่ต่อประชาชนและผู้ได้บังคับบัญชาอย่างเท่าเทียมกัน ด้วยความถูกต้อง ชอบธรรม ไม่นำความรู้สึกส่วนตัว ความเป็นญาติมิตร ความเป็นศัตรู สิ่งล่อใจผลประโยชน์หรืออคติใดๆที่มีอิทธิพลทำให้เกิดการเลือกปฏิบัติ

แนวทางปฏิบัติ

- ปฏิบัติหน้าที่ต่อประชาชน เพื่อนร่วมงาน ผู้ได้บังคับบัญชา อย่างเท่าเทียม
- ไม่เอาเปรียบเพื่อนร่วมงาน
- ไม่นำความรู้สึกส่วนตัว ความเป็นญาติ ความเป็นศัตรู มาปะปนกับงาน

ตัวอย่างที่ 1:

นางสาวสวยดี เกษกร ปฏิบัติงานที่กองควบคุมยาและมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาตขายยา

ปฏิบัติงานที่ศูนย์บริการผลิตภัณฑ์สุขภาพเบ็ดเสร็จ มีเพื่อนจะเปิดร้านขายยา จึงขอให้ช่วยดำเนินเรื่องให้ยื่นขอใบอนุญาตให้ค้าปลีกยาด้วยวาจา โดยไม่ได้บอกว่าจะให้สิ่งตอบแทนอะไรหรือไม่นางสาวสวยดีสามารถตอบเพื่อนว่า ขอให้เพื่อนมอบอำนาจให้ผู้อื่นมาดำเนินเรื่องแทนได้ เพราะจะมีเจ้าหน้าที่คอยให้คำแนะนำ จดบริการ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา มีนโยบายให้เจ้าหน้าที่ทุกคนบริการอย่างเท่าเทียมกัน ไม่เลือกปฏิบัติ และไม่ให้เจ้าหน้าที่รับเป็นนายหน้าแก่ผู้ประกอบการ(เพื่อน ญาติ) ตนไม่สามารถช่วยให้เกิดช่องทางพิเศษแต่อย่างใด

ตัวอย่างที่ 2 :

นายจูนันต์ ปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบเป็นอย่างดี มีผู้ประกอบการรายหนึ่งแจ้งความประสงค์ว่า ถ้าต้องการให้ช่วยเหลืออะไรขอให้แจ้งความประสงค์มายังตน ต่อมาสถานที่ปฏิบัติงานส่วนรวมของนายจูนันต์ ต้องการชั้นวางเอกสารแต่ยังไม่สามารถจัดซื้อได้ ผู้ประกอบการรายนั้นทราบจึงนำมามอบให้ ต่อมาผู้ประกอบการรายนั้นเกิดปัญหาในการยื่นขออนุญาตกับสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา จึงขอให้นายจูนันต์ช่วยเหลือ นายจูนันต์ อธิบายวิธีแก้ไขให้ทราบ แต่ผู้ประกอบการไม่พอใจและร้องเรียนผู้บังคับบัญชาระดับสูง ผู้บังคับบัญชาระดับสูงแจ้งว่าสำนักงานฯ มีนโยบายให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานอย่างเสมอภาคและยุติธรรม เจ้าหน้าที่ไม่สามารถเลือกปฏิบัติได้ ขอให้เข้าใจและเห็นใจผู้ปฏิบัติงาน เพื่อไม่ให้เกิดกรณีเช่นนี้อีก ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นได้ตัดเตือนนายจูนันต์ เรื่องการรับสิ่งของจากผู้ประกอบการ

5.2 ความเป็นกลาง : รักษาความเป็นกลางทางการเมือง เพื่อปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่น

แนวทางปฏิบัติ

- มีความเป็นกลางทางการเมือง สามารถปฏิบัติงานร่วมกับบุคคลหรือหน่วยงานที่อาจมีแนวคิดทางการเมืองที่แตกต่างกันได้
- ไม่นำความเห็นที่แตกต่างทางการเมือง มาแบ่งแยกเป็นฝักฝ่าย หรือพรรคพวก

กรณีตัวอย่าง

ระหว่างรับประทานอาหารกลางวัน ผู้ประกอบการอ่านหนังสือพิมพ์ข่าวการเมืองชุมนุมอยู่ข้างๆ แล้วถามท่านว่า คิดอย่างไรกับการชุมนุมขณะนี้

- นาย ก. บอกว่า น่าสนใจจริงๆ ชุมนุมกันมาตั้งนานแล้ว ทำไมรัฐบาลไม่สนใจบ้างเลย
- นาย ข. บอกว่า ทำไมรัฐบาลไม่ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างจริงจังสักที
- นาย ค. ยิ้มแล้วมิได้แสดงความเห็นในเรื่องนี้ แต่ชวนคุยเรื่องอื่น เช่น วันนี้มาติดต่อเรื่องอะไร มีข้อขัดข้องอะไรหรือไม่

- นาย ง. บอกว่า คนไทยด้วยกันแท้ๆ ทำไมไม่หันหน้ามาคุยกันสักที

หากท่านมีความเป็นกลางทางการเมือง ควรเลือกปฏิบัติตามนาย ค และนาย ง. เพื่อรักษาหัวใจของคนที่ถูกถาม และไม่แสดงความเอนเอียงว่าตนเข้าข้างฝ่ายใดเป็นพิเศษ

5.3 การปฏิเสธระบบอุปถัมภ์ : ไม่ใช่อิทธิพล ไม่ตกอยู่ใต้อำนาจที่ไม่ถูกต้องของบุคคลใด เพื่อให้ตนเองหรือบุคคลใด ได้รับสิทธิพิเศษหรือประโยชน์ใดๆ

แนวทางปฏิบัติ

- ปฏิบัติกับทุกคนด้วยความเสมอภาค เท่าเทียม
- ไม่ใช่อำนาจหรือหน้าที่อย่างไม่เป็นธรรม
- ปฏิเสธระบบอุปถัมภ์อันอาจจะละเมิดสิทธิหรือไม่เป็นธรรมกับผู้อื่น

ตัวอย่าง:

นายชื่อตรง เป็นกรรมการออกข้อสอบในการคัดเลือกตำแหน่งผู้อำนวยการกองผู้บังคับบัญชาเชิญนายชื่อตรง ไปทานข้าวเพื่อขอให้ช่วยเหลือบุคคลที่ตนสนับสนุน นายชื่อตรง ตอบปฏิเสธและเดินทางไปต่างจังหวัดและเดินทางกลับภายหลังจากการสอบคัดเลือกเสร็จ
